

Izvešće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2007. godini Vlada Republike Hrvatske podnosi Hrvatskom saboru temeljem odredbe članka 38. Zakona o otocima („Narodne novine“ 34/99, 32/02, 33/06).

1. OPĆI DIO

Ovo **Izvešće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2007. godini**, kao i već usvojena prethodna dva za razdoblja 2004.-2005. godina i za 2006. godinu, predstavlja analitički osvrt provedbene politike Vlade Republike Hrvatske za mandatno razdoblje 2003.-2007., prema kojoj je vrednovanje Jadrana i pomorska orijentacija zemlje, odnosno razvitak i pojačana briga o otocima, zadano kao osnovni prioritet, a ujedno su kriteriji ubrzanog, sustavnog razvoja po principima održivosti, postavljeni i kao kriteriji mjera razvitka cijele zemlje.

Osim što je osnovni prioritet Vladine politike razvoja otoka zaštita postojećih vrednota i očuvanje svih resursa, svi projekti i aktivnosti osmišljeni su s ciljem demografskog, društvenog i gospodarskog napretka i održivog razvitka.

Politika razvoja otoka temelji se na dokumentima i zakonskim propisima koji se direktno tiču tog područja (Ustav RH, Nacionalni program razvitka otoka, Zakon o otocima i njegovi podzakonski akti) kao i na ostalim zakonskim i podzakonskim propisima te razvojnim dokumentima koji uređuju različita područja života.

Zakon o otocima i njegovi podzakonski akti, kao i mjere proistekle iz drugih zakona čija se primjena također odražava i na otoke, nužno za rezultat imaju ulaganje velikih napora svih subjekata njihove provedbe kroz nekoliko područja i aktivnosti.

U razvoj otoka se iz Državnog proračuna svake godine uloži u prosjeku više od milijardu kuna s pozicija državnog (ministarstava i tijela državne uprave) i javnog sektora i to za sljedeće teme: infrastruktura (prometna – luke, ceste, putovi; komunalna – vodoopskrba i odvodnja; društvena – zdravstvo, socijalna skrb, obrazovanje, dječji vrtići), gospodarstvo, poljoprivreda, ribarstvo, akvakultura, turizam, kultura, šport, sakralna baština, šumarstvo, subvencije, kreditiranja, ...

Uloženi trud, provedene mjere i aktivnosti i realizirani projekti očito su vidljivi kroz brojne učinke te statističke podatke i pokazatelje koji ukazuju na pozitivni trend unapređenja života na otocima i njihovog razvitka. U toku 2007. godine:

- nastavljeno je s uvođenjem poboljšica u segmentu prometnog povezivanja otoka s kopnom i otoka međusobno – sanacijom i dogradnjom postojećih te izgradnjom novih luka na obali i na otocima, povećanjem sredstava za subvencioniranje pomorskog i cestovnog prijevoza, daljnjom dodjelom otočnih karata („vinjeta“), funkcioniranjem noćnih linija, povećanjem broja i frekvencija linija, uvođenjem novih, bržih i konforrijih brodova privatnih brodara i Jadrolinije – otoci nikada prije nisu bili bolje povezani
- nastavljeno je s ulaganjima u razvoj gospodarstva kao bitnog činioca razvoja otočnih sredina te smanjivanja depopulacije otoka – uvećana su ulaganja Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva u odnosu na 2006. godinu; gotovo podvostručena ulaganja u poticanje otočnih poslodavaca za očuvanje radnih mjesta na otocima preko Ministarstva mora, prometa i infrastrukture
- prema podacima ostvarenih poreza na prihod na otocima očito je vidljiv nastavak pozitivnog trenda razvoja otoka kroz povećanje broja zaposlenih i onih koji primaju prihode u odnosu na prijašnje godine
- izgrađene su nove škole, školske sportske dvorane, vrtići, domovi za starije osobe ili su sanirani, obnovljeni i uređeni već postojeći takvi objekti
- uvedena je u primjenu škola na daljinu na pojedinim otocima kroz Projekt e-otoci

Uz sve navedeno briga Države o otocima očituje se i kroz izradu brojnih zakonskih i podzakonskih propisa koji pokrivaju područja na kojima otoci nisu zasebne cijeline, ali su pojedine odredbe tih propisa itekako značajne za njihov održivi razvoj. Značajno je naglasiti da je u 2007. godini izrađivan, između ostalih, i prijedlog Zakona o područjima i sjedištima sudova u kojem je, uvažavajući specifičnosti otoka, predloženo da svi sudovi koji su osnovani na otocima ostaju i dalje sa svojim sjedištima na njima, što je za otoke također jedna od vrlo značajnih mjera.

Iako su pojedini otoci, odnosno njihova područja dosegili značajan nivo razvijenosti u odnosu na prethodna razdoblja u kojima nije niti postojalo mjera i aktivnosti za njihov razvoj ili su one bile neznatne, svakako je za naglasiti da je i dalje potrebno ulagati velike napore za njihov daljnji razvoj kako bi se u konačnici postigao često ponavljan cilj – stvaranje uvjeta za ostanak stanovništva na otocima te omogućavanje njihovog kvalitetnog života.

2. ZAKONODAVNE AKTIVNOSTI U 2007.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u 2007. godini izradilo je jednu uredbu, dva pravilnika te sudjelovalo u izradi nekoliko dokumenata od važnosti za daljnji razvoj hrvatskih otoka.

Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta („Narodne novine“ 66/07)

Temeljem članka 26. Zakona o otocima („Narodne novine“ 34/99, 32/02 i 33/06) Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i Ministarstvom financija izradilo je Uredbu o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta. Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu u srpnju mjesecu 2006. godine („Narodne novine“ 77/06).

Uredba je namijenjena otočnim poslodavcima (fizičke osobe-obrtnici i pravne osobe) koji imaju sjedište na otocima, koji svoju djelatnost obavljaju na otocima i zapošljavaju radnike koji imaju prebivalište na otocima.

Osnovni cilj koji se Uredbom želio postići je poticanje razvoja otočnog gospodarstva posebice kroz poticanje zapošljavanja otočnog stanovništva. Također, ovom mjerom želi se posebno potaknuti opstanak i razvoj otočnog malog gospodarstva u segmentu autohtonih-izvornih otočnih djelatnosti.

Korisnici potpora, otočni poslodavci, na otocima prve skupine (nedovoljno razvijeni i nerazvijeni) imaju pravo na godišnju potporu za svakog djelatnika s prebivalištem na otoku u iznosu od 100%, a na otocima druge skupine (razvijeniji otoci i poluotok Pelješac) u iznosu od 50% jedne njihove prosječne isplaćene mjesečne bruto plaće, bez doprinosa na plaću.

Sukladno Uredbi 20. rujna 2006. godine po prvi puta objavljen je javni poziv za otočne poslodavce.

Korisnici potpora, otočni poslodavci, mogli su po Uredbi ostvariti pravo na potpore za očuvanje radnih mjesta u ukupnom iznosu do 750.000,00 kuna u razdoblju od tri godine, uključujući i iznos svih dodijeljenih državnih potpora male vrijednosti.

U prosincu 2006. godine donesena je Uredba Komisije Europske zajednice br. 1998/2005 o primjeni članka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici na potpore male vrijednosti temeljem čega je u svibnju ove godine Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku o objavljivanju pravila o potporama male vrijednosti („Narodne novine“ 45/07) kojom je usvojena navedena Uredba. Pri tome su propisani novi uvjeti dodjele državnih potpora male vrijednosti iz kog razloga se pristupilo izradi *Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta* („Narodne novine“ 66/07).

Osnovni razlog izmjena i dopuna Uredbe je **izmjena iznosa državne potpore male vrijednosti** koji je prema Odluci o objavljivanju pravila o potporama male vrijednosti moguće dodijeliti. Ukupna državna potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta može iznositi **do 200.000 EUR**, a **u sektoru cestovnog prometa 100.000 EUR** (bruto iznos) tijekom bilo kojeg razdoblja od tri fiskalne godine, uključujući sve državne potpore i državne potpore male vrijednosti.

Budući da se tijekom provođenja Uredbe po prvom javnom pozivu ukazala potreba za dodatnim pojašnjenjima i dokazima za zadovoljenje uvjeta i kriterija za ostvarenje prava na potpore, učinjeno je i nekoliko dodatnih izmjena i dopuna.

Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu označavanja proizvoda oznakom „Hrvatski otočni proizvod“ („Narodne novine“ 47/07)

Zakon o otocima („Narodne novine“ 34/99, 32/02 i 33/06) kroz odredbe članka 15. podupire djelatnosti koje otočni razvoj čine održivim, te između ostalog i proizvode označene s oznakom „Hrvatski otočni proizvod“. U članku 16. regulira se označavanje proizvoda tom oznakom.

Oznaku „Hrvatski otočni proizvod“ mogu koristiti otočni proizvođači, odnosno pravne i fizičke osobe-obrtnici koji imaju sjedište na otocima i koji svoju djelatnost obavljaju na otocima, određenih poljoprivrednih proizvoda i namirnica, te ostalih proizvoda u cilju promidžbe i boljeg plasmana otočnih proizvoda na tržištu. Dobivanje i korištenje Oznake propisao je ministar mora, turizma, prometa i razvitka, uz suglasnost ministra poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva i ravnatelja Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo i uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore, a sukladno članku 16. Zakona o otocima, *Pravilnikom o uvjetima, kriterijima i načinima označavanja proizvoda oznakom „Hrvatski otočni proizvod“* („Narodne novine“ 47/07).

Oznaku „Hrvatski otočni proizvod“ sukladno članku 16. Zakona o otocima i *Pravilnika* mogu dobiti proizvodi označeni jednom od slijedećih oznaka:

- oznaka ekološki proizvod,
- oznaka izvorno hrvatsko,
- oznaka hrvatska kvaliteta,
- oznaka tradicionalnog ugleda,
- oznaka izvornosti,
- oznaka zemljopisnog podrijetla.

Također, oznaku „Hrvatski otočni proizvod“ sukladno članku 16. Zakona o otocima i navedenom *Pravilniku* mogu koristiti i kvalitetni proizvodi koji nemaju jednu od naprijed navedenih oznaka kvalitete, a nastali su kao rezultat otočne tradicije, razvojno-istraživačkog rada, inovacije i invencije.

Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu ostvarivanja prava na besplatni javni otočni cestovni prijevoz („Narodne novine“ 82/07)

Temeljem članka 10. Zakona o otocima kojim se uređuju povlastice u javnom otočnom cestovnom prijevozu određenih kategorija putnika, izrađen je *Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinu ostvarivanja prava na besplatni javni otočni cestovni prijevoz* („Narodne novine“ 82/07).

Pravilnikom se utvrđuju i propisuju uvjeti i način ostvarivanja prava na besplatni javni otočni cestovni prijevoz učenika, studenata, umirovljenika, osoba starijih od 65 godina i invalidnih osoba. Također temeljem članka 10. Zakona o otocima i studije „Kriteriji za subvencioniranje javnog cestovnog prijevoza na otocima“ utvrđeni su koeficijenti naknade dijela neostvarenih prihoda za izračun naknade koja pripada prijevozniku javnog otočnog cestovnog prijevoza za pružanje usluga besplatnog prijevoza navedenim kategorijama putnika.

Invalidne osobe sukladno članku 2. stavku 1. podstavku 3. i 4. Zakona o povlasticama u unutrašnjem putničkom prometu („Narodne novine“ 97/00) i članku 10. stavku 5. Zakona o otocima, koje zbog invalidnosti ne mogu koristiti usluge javnog otočnog cestovnog prijevoza, sukladno odredbama ovog *Pravilnika* imaju pravo na novčanu naknadu za nadoknadu troškova vlastitog prijevoza kada putuju na posao, školovanje ili stručno usavršavanje.

Sredstva za subvencioniranje kategorija otočnog stanovništva po ovom *Pravilniku* osiguravaju se u državnom proračunu na poziciji Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Državni program zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora

Imajući na umu načelo održivog razvitka Ministarstvo je izradilo Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o otocima („Narodne novine“

33/06) kojim je, između ostalog, definirano pitanje zaštite otoka od neprimjerenog i neplanskog gospodarenja kroz zaštitu otoka od neprimjerene prodaje nekretnina, reviziju vrednovanja prostora, ažuriranje podataka u prostornim planovima, utvrđivanje granica pomorskog dobra, zaštitu korištenja prirodnih resursa i kulturno-povijesne baštine, očuvanje postojeće biološke raznolikosti i osobitosti otoka, stimuliranje tradicionalnog gospodarstva, ... Navedeno se odnosi naročito na male, povremeno nastanjene i nenastanjene otoke i otočiće za koje je, prema odredbama Zakona, definirana obveza izrade Državnog programa zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora.

Na sjednici održanoj 30. kolovoza 2007. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Državni program zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora, kojeg je izradilo Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u suradnji s Hrvatskim hidrografskim institutom iz Splita.

Državni program predstavlja dokument koji na jednom mjestu sadrži najobuhvatnije podatke o otocima do sada prikupljene. Program daje cjelovitu sliku malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i otočića (MPNNOo) i nudi diobu od ostalih tvorba (manjih od otočića). Program daje podjednako duboku i široku informacijsku osnovu i informativnu građu o sadašnjosti i budućnosti kako svakog pojedinog MPNNOo tako i cjelokupnog prostora koji oni, pretežito u većim ili manjim skupinama, u Jadranu zauzimaju i tako bitno doprinose bogatstvu, raznolikosti i veličini našeg teritorijalnog mora.

Prostorno analizirajući otoke i otočiće iz kategorije MPNNOo Državni program je definirao njih 688 koji zauzimaju oko 192 km² ili samo 5.9 % ukupne površine svih 1.244 otoka, otočića i hridi na Jadranu, čija je ukupna površina 3.259 km². Ukupna duljina obale MPNNOo je 1.204 km ili oko 27% duljine obale svih hrvatskih otoka, koja iznosi 4.398 km. Program daje cjeloviti popis i opis glavnih karakteristika i parametara svakog pojedinog otoka i otočića (površinu, opseg, visinu, položaj i prostor, prirodno i kulturno nasljeđe, uporabni potencijal, prostorno-plansku određenost, stanje i strukturu vlasništva) uz kartografske, fotografske i orto-foto prikaze, pa tako predstavlja kvalitetnu osnovu za definiranje mišljenja o korištenju ili nekorištenju prva prokupa nekretnina na hrvatskim otocima.

Strategija razvoja nautičkog turizma Republike Hrvatske

U cilju što učinkovitije zaštite, gospodarenja i razvitka hrvatskog teritorijalnog mora, otoka i priobalja, Ministarstvo je iniciralo izradu „Studije razvoja nautičkog turizma Republike Hrvatske“ koja je dala pregled trenutnog stanja nautičkog turizma u Hrvatskoj, a ujedno je

postala osnova za daljnje aktivnosti na pripremi i izradi odgovarajućeg strateškog razvojnog dokumenta nautičkog turizma Republike Hrvatske.

Za izrađivača navedene Studije odabran je Hrvatski hidrografski institut iz Splita, koji je u njenu izradu uključio Institut za turizam iz Zagreba, Urbanistički institut Hrvatske iz Zagreba i Institut za oceanografiju i ribarstvo iz Splita.

U Studiji su obrađena najvažnija pitanja određenja nautičkog turizma kao posebne turističke ponude i gospodarske aktivnosti, njegova prostorna, kvantitativna, kvalitativna i druga obilježja, zatim organizacijska, eksploatacijska i zakonska uređenost, i konačno, najvažnije osnove njegova budućeg, planskog desetogodišnjeg razvitka.

U izradi navedene Studije sudjelovala je i Radna grupa sastavljena od predstavnika Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenje i graditeljstva i Udruge marina Republike Hrvatske.

Na osnovu Studije Ministarstvo je iniciralo izradu „Strategije razvoja nautičkog turizma Republike Hrvatske“ koju je izradila međuresorska Radna grupa osnovana pri ovom Ministarstvu. Strategija postavlja principe dugoročnog razvoja nautičkog turizma a što uključuje upravljanje sustavom nautičkog turizma, očuvanje prirode i okoliša, kvalitetu i konkurentnost, gospodarsku valorizaciju i dr. Strategija predstavlja strateški razvojni dokument Republike Hrvatske u kojem je definira vizija daljnjeg umjerenog razvoja nautičkog turizma kao i njegovi ciljevi, mjere, aktivnosti, te nositelji i rokovi njihove provedbe.

Strategija korištenja ukapljenog naftnog plina (UNP) na otocima i Program korištenja ukapljenog naftnog plina (UNP) na otocima 2008.-2012.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture sudjelovalo je u izradi Strategije korištenja ukapljenog naftnog plina (UNP) na otocima i Programa korištenja ukapljenog naftnog plina (UNP) na otocima 2008.-2012. čiji nositelj izrade je bilo Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

Strategija korištenja ukapljenog naftnog plina (UNP) na otocima dio je energetske politike kojom se želi promovirati korištenje ekološki, tehnološki i ekonomski prihvatljivog energenta u dijelu Republike Hrvatske u kojem se zahtijeva visoki stupanj zaštite i očuvanja prirodnih resursa pri poticanju održivog razvoja.

Program korištenja ukapljenog naftnog plina (UNP) na otocima (2008.-2012.) izrađen je na temelju Strategije korištenja ukapljenog naftnog plina (UNP) na otocima. Program se donosi za petogodišnje razdoblje od 2008. do 2012. godine.

Program korištenja UNP na otocima je dio državnog programa opskrbe otoka energijom (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o otocima članak 27. stavak 1. (Narodne novine 33/06)) kojim se stvaraju

preduvjeti za ispunjavanje osnovnih zahtjeva i smjernica definiranih u okviru Nacionalnog programa razvitka otoka, a sukladno načelima:

- održivog razvoja;
- pouzdanosti snabdijevanja energijom;
- energetske učinkovitosti.

Programom se podupire interes Republike Hrvatske za zaštitom hrvatskih otoka i u funkciji je dugoročnog razvitka hrvatskog energetskog sektora. Regionalni razvitak energetskog sektora na otocima mora biti u skladu s razvojem na nacionalnoj razini, posebice kada se radi o električnoj energiji i distribuciji nafte i naftnih derivata i plinskom sustavu. Hrvatski otoci su specifični prirodni resurs Republike Hrvatske i njihove zemljovidne i gospodarske karakteristike zahtijevaju zaseban pristup pri upravljanju (gospodarenju) proizvodnjom i potrošnjom energije.

U Programu su sadržane mjere kojima će se otkloniti postojeće slabosti i prijetnje opisane i valorizirane u Strategiji, potaknuti veći plasman plina na otocima i povećati sigurnost opskrbe. Razrađeni su svi segmenti pa će se kroz petogodišnje razdoblje primjenjivati sljedeće mjere: subvencionirati će se prijevoz UNP-a na otoke; subvencionirati će se dodatno osposobljavanje, dokvalifikacije i prekvalifikacije stanovnika otoka kako bi se dobili potrebni kadrovi koji mogu obavljati poslove projektiranja, ugradnje, atestiranja i održavanja sustava UNP-a; poticati će se otvaranje malih podluzeća i obrta koji se bave tim djelatnostima; stimulirati će se otočna kućanstva na korištenje UNP-a; pokrenut će se pilot-projekti koji će u javnim ustanovama omogućiti korištenje UNP-a, te će se promovirati značaj korištenja UNP-a.

3. PROVEDBA ZAKONA O OTOCIMA

Zakon o Izmjenama i dopunama Zakona o otocima - institut prava prvokupa

Vlada Republike Hrvatske je početkom prošlog mandata, 2004. godine odlučila urediti odnose u dijelu koji se odnosi na prodaju nekretnina na malim, povremeno nastanjenim i nenastanjenim otocima te je u svrhu toga odlučila intervenirati kroz izmjene i dopune Zakona o otocima uvođenjem instituta prava prvokupa u korist Republike Hrvatske, jedinica regionalne i jedinica lokalne samouprave.

16. ožujka 2006. godine na 10. sjednici Hrvatskog sabora donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o otocima („Narodne novine“ 33/06) u kojem je dodana glava VII.a „Pravo prvokupa i ograničenja u pravnom prometu“ te članci 35.a, 35.b i 35.c koji definiraju institut prava prvokupa Republike Hrvatske, jedinice regionalne samouprave i jedinice lokalne samouprave u pravnom prometu nekretninama na malim, povremeno nastanjenim i nenastanjenim otocima i otočićima, pobrojanim člankom 1. istih Izmjena i dopuna Zakona o otocima.

Sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otocima Državna geodetska uprava, kao tijelo nadležno za geodetske poslove i katastar, do 30.06.2006. godine dostavila je sve podatke i dokumentaciju nadležnim općinskim sudovima, radi zabilježbe prvokupa, kako bi se, po službenoj dužnosti, izvršila zabilježba zabrane otuđenja na nekretninama u vlasništvu RH i prava prvokupa u korist RH, županije, grada i općine na nekretninama u vlasništvu drugih osoba na nedovoljno razvijenim i nerazvijenim, te malim, povremeno nastanjenim i nenastanjenim otocima i otočićima. Tako su nadležnim općinskim sudovima dostavljeni podaci za ukupno 738 otočića, za koje su dostavljeni popisi katastarskih čestica, ukupno 18.057 i za svaku česticu kopija katastarskog plana i prijepis posjedovnog lista. (Pazin - 70 otočića, 866 k.č.; Rijeka - 48 otočića, 1228 k.č.; Gospić - 5 otočića, 85 k.č.; Šibenik - 228 otočića, 9319 k.č.; Zadar - 173 otočić, 3073 k.č.; Split - 73 otočića, 1922 k.č.; Dubrovnik - 141 otočića, 1570 k.č.).

Prema Izmjenama i dopunama Zakona o otocima, Središnja državna uprava za upravljanje državnom imovinom je tijelo nadležno za upravljanje državnom imovinom koje provodi postupak i proceduru prvokupa, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture na temelju Državnog programa zaštite i korištenja malih povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora predlaže mišljenje o prihvaćanju ili neprihvaćanju ponude, odnosno o korištenju ili nekorištenju prava prvokupa Republike Hrvatske, a Povjerenstvo za imovinu Vlade Republike Hrvatske donosi konačnu odluku o njegovom korištenju.

Prema saznanjima Ministarstva do sada su prodana zemljišta na sljedećim otocima: Smokvica kod Primoštena, te Frašker i Fraškериć kod

Pule. Za napomenuti je kako su navedena zemljišta prodana prije donošenja Izmjena i dopuna Zakona o otocima.

Važno je naglasiti da se nikada ne radi o prodaji otoka, nego o prodaji dijela nekog otoka, budući da se niti jedan otok u cijelosti niti ne može prodati jer bi to podrazumijevalo i prodaju pomorskog dobra koje je opće dobro i na kojem se ne može stjecati pravo vlasništva. Prodaja otoka u cjelini nije moguća i protivna je odredbama pozitivnih pravnih propisa Republike Hrvatske. Svaki otok ima pojas nespornoga pomorskog dobra koji ne može i nikad nije mogao biti u pravnom prometu, bez obzira na zemljišno-knjižne upise, odnosno bez obzira na eventualni upis prava vlasništva u korist neke osobe. U slučaju da se ugovorom o prodaji dijelom proda i nesporno pomorsko dobro, takav ugovor u tom dijelu je ništetan pravni posao i ne proizvodi pravne učinke.

Nekretnina koja je prva čestica do mora ili prva čestica do obalne čestice ne smije biti predmetom prodaje dok se ne utvrdi granica pomorskog dobra te je ništetan ugovor o kupoprodaji sklopljen protivno ovoj odredbi Izmjena i dopuna Zakona o otocima. Ujedno treba napomenuti da se zakonski rok za očitovanje Države o ponudi računa od trenutka kompletiranja svih dokumenata relevantnih za donošenje očitovanja.

Od stupanja Izmjena i dopuna Zakona o otocima na snagu do 31. prosinca 2007. Ministarstvo je zaprimilo i protokoliralo sveukupno 44 zahtjeva za prodaju nekretnina po navedenim odredbama. Od toga se 25 zahtjeva odnosilo na područja nacionalnih parkova (8 u Kornatima i 1 na Mljetu) i parka prirode Lastovo (16 zahtjeva). Ostali zahtjevi odnosili su se na područje elafitskog, korčulanskog, hvarskog, šibenskog, zadarskog, paškog, lošinjskog i vrsarskog akvatorija.

Državni program zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora

Iz odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona proizašla je obveza da se u roku od godine dana od stupanja na snagu navedenog Zakona izradi i donese Državni program zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora na osnovu kojeg će Ministarstvo davati mišljenje o prihvaćanju ili neprihvaćanju ponude, odnosno o korištenju ili nekorištenju prava prvokupa Republike Hrvatske.

Na sjednici održanoj 30. kolovoza 2007. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Državni program zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora, kojeg je izradilo Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u suradnji s Hrvatskim hidrografskim institutom iz Splita.

Prilikom obrade svake ponude za kupoprodaju nekretnina na otocima Ministarstvo daje mišljenje o ponudi i korištenju prava prvokupa Države isključivo konzultirajući Državni program kojim je obrađeno 688 otoka i otočića, a temeljem višekriterijalne analize, koja je obuhvatila kriterije važne za mjere zaštite i mogućnosti korištenja kao što su položaj i prostor, prirodno i kulturno-povijesno nasljeđe, uporabni potencijal, prostorno-planska determiniranost te vlasništvo i njegova struktura, pobrojani su mali, povremeno nastanjeni i nenastanjeni otoci i otočići za koje se predlaže korištenje izglednog i neizostavnog prava prvokupa Države.

Uredba o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta („Narodne novine“ 77/06 i 66/07)

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture kao davatelj potpore, jednom godišnje objavljuje javni poziv za dodjelu državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta kojim se poziva moguće korisnike potpora da u skladu s člankom 11. Uredbe iskoriste jednokratnu godišnju potporu, a sukladno osiguranim sredstvima u državnom proračunu Davatelja potpore.

- Prvi puta javni poziv objavljen je 20.09.2006. a drugi 22.07.2007. godine. Na drugi javni poziv pristiglo je **294 zahtjeva** od čega je **244 poslodavca** zadovoljilo postavljene uvjete i kriterije i ostvarilo pravo na državnu potporu male vrijednosti **za 4.220 djelatnika** i u sveukupnom iznosu od **12.171.274,47 kuna**. Prema prikazanim podacima (*Prilog 1*) vidljivo je da je došlo do povećanja interesa otočnih poslodavaca u odnosu na prvi javni poziv, a da su se ulaganja Države gotovo udvostručila. Naime 2006. godina 185 poslodavaca za 2.854 zaposlena je ostvarilo pravo na državnu potporu za što je izdvojeno 7.866.251,18 kuna, a u 2007. godina pravo na istu državnu potporu ostvarilo je 244 poslodavca za 4.220 zaposlena, za što je iz Državnog proračuna izdvojeno 12.171.274,47 kuna.

Otočno vijeće

Otočno vijeće osnovano je 2004. godine kao savjetodavno tijelo ministra mora, turizma, prometa i razvika pri provođenju mjera i aktivnosti ukupnog održivog razvitka otoka, a Izmjenama i dopunama Zakona o otocima („Narodne novine“ 33/06) povećana mu je nadležnost i sastav. U cijelom svom mandatu postojanja Otočno vijeće održalo je sedam sjednica, od toga posljednje dvije (šestu i sedmu) u 2007. godini. Šesta sjednica održana je u gradu Visu na otoku Visu, a sedma u općini Blato na otoku Korčuli. Teme o kojima je raspravljano kroz 2007. godinu bile su:

- Prijedlog Pravilnika „Hrvatski otočni proizvod“
- Izvješće o učincima provedbe Zakona o otocima za 2006. godinu
- Predstavljanje knjige „Otočni Logaritam“
- Presentacija koncepcije „Državnog programa zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora“
- Prijedlog Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na besplatan javni otočni cestovni prijevoz, te postupku obračuna naknade dijela neostvarenih prihoda javnim cestovnim prijevoznicima
- Nacrt prijedloga Državnog programa zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora
- Izvješće o provedbi Zakona o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu
- Izmjene i dopune Uredbe o uvjetima, kriterijima i načinima ostvarivanja prava dodjele državnih potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta

Promotivne aktivnosti - dodjela oznake „Hrvatski otočni proizvod“

14. studenog 2007. godine u Splitu je održana promocija, prezentacija i dodjela oznake „Hrvatski otočni proizvod“. Projekt Hrvatski otočni proizvod namijenjen je poticanju razvoja otočne proizvodnje i podizanju razine kvalitete otočnih proizvoda, koji moraju uključivati značajke otočne tradicije, razvojno-istraživačkog rada i inovacija, te promociji hrvatskih otoka kao područja od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a u cilju pozicioniranja kvalitetnih otočnih proizvoda na domaćem i stranom tržištu.

Oznaku „Hrvatski otočni proizvod“ (HOP) mogu koristiti otočni proizvođači, odnosno pravne i fizičke osobe-obrtnici koji imaju sjedište na otocima i koji svoju djelatnost obavljaju na otocima.

Oznaku HOP otočni proizvođači mogu koristiti za proizvod proizveden na otoku koji:

- ima natprosječne kvalitete
- zadovoljava zakonske odrednice o sigurnosti, zaštiti okoliša i zaštiti potrošača
- svojim ukupnim karakteristikama može zadovoljiti potrebe korisnika.

Oznaku «Hrvatski otočni proizvod» sukladno članku 16. Zakona o otocima i Pravilniku o uvjetima, kriterijima i načinima označavanja proizvoda oznakom «hrvatski otočni proizvod» mogu dobiti proizvođači s jednom od slijedećih oznaka:

- na rok od 1 godine:

- Ekološki proizvod,

- na rok od 3 godine:

- Izvorno hrvatsko,
- Hrvatska kvaliteta,
- Oznaka tradicionalnog ugleda,
- Oznaka izvornosti,
- Oznaka zemljopisnog podrijetla,
- Oznaka izvornosti za ostale proizvode,
- Oznaka zemljopisnog podrijetla za ostale proizvode,

kao i proizvodi koji nemaju jednu od naprijed navedenih oznaka, ali koji su nastali kao rezultat otočne tradicije, razvojno-istraživačkog rada, inovacije i invencije.

Oznaka «Hrvatski otočni proizvod» 14. studenog 2007. dodijeljena je za 14 otočnih proizvođača i njihova 22 proizvoda, koji su na istu stekli pravo sukladno Pravilniku o uvjetima, kriterijima i načinu označavanja proizvoda oznakom „Hrvatski otočni proizvod“ („Narodne novine“ 47/07) i to:

1. Sardina d.o.o., Postira, otok Brač za „Sardi riblje konzerve“
2. Poljoprivredna zadruga Jedinstvo, Smokvica, otok Korčula za „Pošip Korčula - kvalitetno vino“
3. Poljoprivredna zadruga Jedinstvo, Smokvica, otok Korčula za „Pošip Smokvica – vrhunsko vino“
4. Poljoprivredna zadruga Jedinstvo, Smokvica, otok Korčula za „Rukatac Smokvica - vrhunsko vino“
5. Poljoprivredna zadruga i vinarija Svirče, otok Hvar za „Plavac Hvar - kvalitetno vino“
6. Poljoprivredna zadruga i vinarija Svirče, otok Hvar za „Ivan Dolac – vrhunsko vino, barrigue i arhivsko vino“
7. Poljoprivredna zadruga i vinarija Dingač, Potomje, poluotok Pelješac za „Plavac – kvalitetno vino“
8. Poljoprivredna zadruga i vinarija Dingač, Potomje, poluotok Pelješac za „Pelješac – kvalitetno vino“
9. Poljoprivredna zadruga i vinarija Dingač, Potomje, poluotok Pelješac za „Dingač - vrhunsko vino, barrigue i arhivsko vino“
10. Poljoprivredna zadruga i vinarija Dingač, Potomje, poluotok Pelješac za „Postup – vrhunsko i arhivsko vino“
11. BLATO 1902 d.d., Blato, otok Korčula za „Plavac Blato – kvalitetno vino“
12. BLATO 1902 d.d., Blato, otok Korčula za „Korčulanka – kvalitetno vino“
13. BLATO 1902 d.d., Blato, otok Korčula za „Marco Polo - ekstra djevičansko maslinovo ulje“
14. Poljoprivredna zadruga Pošip, Čara, otok Korčula za „Pošip – vrhunsko vino“
15. Poljoprivredna zadruga Gospoja, Vrbnik, otok Krk za „Žlahtina Toljanić – kvalitetno vino“
16. Poljoprivredna zadruga Vrbnik, Vrbnik, otok Krk za „Zlatna vrbnička žlahtina – kvalitetno vino“

17. Fanito, Obrt za poljoprivrednu proizvodnju i trgovinu, Vela Luka, otok Korčula za „Torkul – ekstra djevičansko maslinovo ulje“
18. Samostan Sv. Margarite, Pag, otok Pag – paški baškotin,
19. Paška sirana, Pag, otok Pag – paški sir
20. Grad Pag DPČ Frane Budak, otok Pag za „Pašku čipku“
21. Sirena Mala sirana d.o.o., Kolan, otok Pag za „Paški sir“
22. Brac fini sapuni, Postira, otok Brač za „Brac fini sapuni“

4. UKUPNA ULAGANJA DRŽAVE U RAZVOJ OTOKA U 2007. GODINI

U provedbi Zakona o otocima u 2007. godini proračunskim sredstvima s vlastitih pozicija, sudjelovala su sljedeća ministarstva i javni sektor: Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo kulture, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo financija, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Državna geodetska uprava, Fond za regionalni razvoj, Hrvatska elektroprivreda, Hrvatske šume, Hrvatske ceste, Hrvatska pošta, Hrvatske vode, Hrvatski telekom i Hrvatska banka za obnovu i razvitak.

Ulaganja u otoke vrše se na dva načina – direktnim ulaganjem bespovratnih sredstava državnog proračuna ili ulaganjem putem kreditiranja.

U 2007. godini, provedbom pojedinih zadaća i obveza utvrđenih Zakonom o otocima i drugim pozitivnim pravnim propisima Država je u razvoj otoka uložila **1.889.357.751,89 kuna** proračunskih sredstava i sredstava pravnih osoba (*Tablica 1*). Ovim ulaganjima obuhvaćeni su svi naseljeni hrvatski otoci.

U nastavku Izvješća opisno i kvantitativno su prikazane pojedine mjere, aktivnosti i projekti, kao i uložena sredstva po pojedinim subjektima državnog i javnog sektora (*Prilog 2*).

Tablica 1 Ukupna ulaganja Države u otoke u 2007. godini

DRŽAVNI SEKTOR/ JAVNI SEKTOR	ULOŽENA SREDSTVA U 2007.
Ulaganja u otoke kroz bespovratna sredstva	
Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka	300.571.552,02
Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	5.852.050,00
Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi	6.776.037,55
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva	18.493.199,17
Ministarstvo kulture	24.736.016,00
Ministarstvo unutarnjih poslova	5.638.553,46
Ministarstvo obrane	9.896.120,38
Ministarstvo pravosuđa	580.375,76
Ministarstvo financija	10.115.250,00
Ministarstvo financija – porez na dohodak ustupljen općinama i gradovima na otocima	50.960.306,37
Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti	987.795,00
Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	100.000,00
Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	13.026.640,23
Fond za regionalni razvoj	12.101.236,00
Agencija za linijski obalni pomorski promet	371.317.084,93
Državna geodetska uprava	18.057.049,20
Hrvatska elektroprivreda	62.831.759,00
Hrvatske šume	20.225.678,28
Hrvatske ceste	178.273.112,00
Hrvatska pošta	765.783,00
Hrvatske vode	49.428.816,32
Hrvatski telekom	4.406.533,00
Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ)	1.404.078,32
Ukupno	1.167.545.026,01
Ulaganja u otoke putem kreditiranja	
Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka (potpore putem kreditiranja)	241.734,13
Fond za regionalni razvoj (potpore putem kreditiranja)	1.000.000,00
HBOR (potpore putem kreditiranja)	721.570.991,75
Ukupno	722.812.725,88
SVEUKUPNO	1.889.357.751,89

4.1. Ulaganja u otoke kroz bespovratna sredstva

4.1.1. Državni sektor

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE (MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA)

Uprava za otoke, sukladno definiranim prioritetima i kandidiranim projektima od strane jedinica lokalne i regionalne samouprave koje administrativno skrbe o otocima, primarno podržava projekte otočne prometne, komunalne i društvene infrastrukture, te sukladno odredbama Zakona o otocima, projekte koje otočni razvoj i život na otocima čine boljim i kvalitetnijim. Pored ove prioritetne aktivnosti financijski se podupire i sufinancira i realizacija projekata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na otocima i to u području unapređenja zdravstvene, obrazovne, kulturne i turističke djelatnosti otoka i otočana te njihovog gospodarskog prosperiteta. Od ukupno uloženi sredstava veći dio sredstava je uloženi u investicijske projekte namijenjene izgradnji i unapređenju otočne infrastrukture pri čemu se jedan dio financira iz redovnog Programa usmjeravanja i rasporeda sredstava za otočni razvoj s pozicija Državnog proračuna, a drugi dio iz kreditnih sredstava Razvojne banke Vijeća Europe putem Projekta „Izgradnja objekata komunalne i društvene infrastrukture na hrvatskim otocima“, kojeg je Vlada RH usvojila u srpnju 2004. godina, a Razvojna banka Vijeća Europe (CEB) prihvatila u studenom 2004. godine, a čija se realizacija produžila do kraja 2009. godine.

Osnovni cilj ulaganja u otoke iz sredstava Uprave za otoke je smanjenje negativnih demografskih trendova kroz smanjenje regionalnih dispariteta, poboljšanje životnih uvjeta na otocima te prevladavanje problema koji je naročito prisutan na otocima - depopulacije kao posljedice loše prometne povezanosti, neriješene (nepostojeće ili nedovoljno izgrađene) komunalne, prometne i društvene infrastrukture, poteškoća (zaostajanje) u gospodarsko-socijalnom razvoju.

Sukladno navedenom iz pozicija Državnog proračuna, Kapitalne potpore Uprava za otoke uložila je **88.608.057,49 kuna**, a u realizaciju projekata sanacije i rekonstrukcije postojećih i/ili izgradnju novih luka Uprava je uložila **63.834.334,19 kuna**.

U 2007. godini u realizaciju Projekta „Izgradnja objekata komunalne i društvene infrastrukture na hrvatskim otocima“ ukupno je uloženo **64.000.000,00 kuna**, dok po pojedinim komponentama uložena sredstva iznose:

1) komunalna infrastruktura	
a) vodoopskrba	10.768.131,86 kuna
b) odvodnja	31.458.326,21 kuna
2) socijalna skrb	8.167.417,50 kuna
3) zdravstvo	1.418.305,22 kuna
4) obrazovanje	12.187.819,21 kuna

Uz navedeno, Uprava za otoke je financijski podržavala i projekte iz područja obrazovanja, kulture, socijalne skrbi, kao i potpomagala slabije razvijene jedinice lokalne samouprave u njihovom poslovanju. U tu svrhu s pozicija tekućih potpora Uprava je uložila **997.397,25 kuna**.

S ciljem osmišljenog planiranja otočnog razvoja Uprava za otoke financirala je izradu Državnog programa zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora i Studiju „Ekonomski, prometni i demografski učinci nakon izgradnje Pelješkog mosta na gravitacijsko i šire područje“ za što je utrošeno **2.447.000,00 kuna**.

Sukladno odredbama Zakona o otocima Uprava za otoke je i u 2007. godini nastavila sa subvencioniranjem otočnog javnog cestovnog prijevoza i cijene vode na otocima domaćinstvima čiji članovi imaju prebivalište na otoku, a opskrbljuju se vodom vodonoscem ili cestovnim vozilom.

Aktivnost financiranja otočnog javnog cestovnog prijevoza nastavila se sukladno *Pravilniku o uvjetima, kriterijima i načinu ostvarivanja prava na besplatni javni otočni cestovni prijevoz* („Narodne novine“ 82/07). U 2007. godini za subvencioniranje cijene karata javnog cestovnog prijevoza otočnog stanovništva Uprava za otoke utrošila je sredstva u iznosu od **24.091.325,20 kuna**.

Budući da je cijena vode na otocima znatno povećana u odnosu na cijenu vode u obalno-otočnim županijama, u cilju poboljšanja standarda otočnog stanovništva, temeljem *Naputka o postupku i načinu provedbe opskrbe otočnih domaćinstava pitkom vodom brodom vodonoscem ili cestovnim vozilom* („Narodne novine“ 90/02) nastavljeno je subvencioniranje cijene vode na otocima tako da domaćinstva čiji članovi imaju prebivalište na otoku, a opskrbljuju se vodom vodonoscem ili cestovnim vozilom, plaćaju vodu, do 20 m³ mjesečno, odnosno do 150 m³ ukupne godišnje potrošnje po domaćinstvu, po cijeni koja je jednaka prosječnoj cijeni isporuke vode u matičnoj obalno-otočnoj županiji. Za rečenu je namjenu u 2007. utrošeno **11.486.360,00 kuna**.

Temeljem *Uredbe o uvjetima, kriterijima, visini i načinu ostvarivanja prava dodjele državne potpore male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta* („Narodne novine“ 77/06 i 66/07) i u 2007. godini Uprava za otoke osigurala je sredstva namijenjena za razvoj i unaprijeđenje otočnog gospodarstva kroz dodjelu državnih potpora male vrijednosti otočnim poslodavcima za očuvanje radnih mjesta.

Na drugi javni poziv koji je objavljen 22.07.2007. pristiglo je **294 zahtjeva** od čega je **244 poslodavca** zadovoljilo postavljene uvjete i kriterije i ostvarilo pravo na državnu potporu male vrijednosti za **4.220 djelatnika** i u sveukupnom iznosu od **12.171.274,47 kuna (Prilog 1)**

Od 01. travnja 2005. godine primjenjuje se pravo na popust kod kupnje „otočne karte“, a namijenjeno je samo stanovnicima s prebivalištem i vozilima registriranim na otocima, uz obavezu ishođenja „vinjete“ koja služi kao vizualna oznaka vozila s navedenim pravom, a izradila ju je Uprava za otoke Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. Prilikom kupnje trajektne karte uz predocenje prometne dozvole (za vozilo) i osobne iskaznice otočani tako ostvaruju popust u iznosi do 50% vrijednosti karte, ovisno o veličini vozila, te relaciji putovanja. U 2007. u šest obalno-otočnih županija ukupno je podijeljeno novih **1.742 „vinjete“** (Tablica 2), što sveukupno od 01. travnja 2005. do 31.12.2007. iznosi 48.362 „vinjete“

Tablica 2 Broj izdanih vinjeta u 2007. godini

ŽUPANIJA	Podijeljeno od 01.01. do 31.12.2007.
PRIMORSKO-GORANSKA	631
LIČKO-SENJSKA	103
ZADARSKA	397
ŠIBENSKO-KNINSKA	18
SPLITSKO-DALMATINSKA	370
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	223
SVEUKUPNO	1.742

Sukladno Naputku o načinu i uvjetima korištenja dijela poreza na dohodak ustupljenog općinama i gradovima na otocima donesenog od Ministarstva financija („Narodne novine“ 119/01, 2/03), a temeljem Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, nastavljeno je ulaganje u zajedničke kapitalne projekte od interesa za razvoj otoka.

U 2007. na računima posebnih namjena jedinica lokalne samouprave na otocima otvorenih pri HBOR-u kumulirano je ukupno 51.470.909,99 kuna, od čega je do 31. prosinca 2007. godine, temeljem Sporazuma o zajedničkom financiranju kapitalnih projekata od interesa za razvoj otoka iskorišteno **50.960.306,37 kuna**.

(Budući da se prihodi iz dijela poreza na dohodak koji se ustupaju općinama i gradovima na otocima izdvajaju na jedinstveni račun Državne riznice, iznosi u Tablici 1 i Prilogu 2 su prikazani na pozicijama Ministarstva financija.)

Uprava za regionalnu i lokalnu infrastrukturu sa svojih pozicija Državnog proračuna, u sanaciju i izgradnju škola i školskih sportskih dvorana u sklopu programa CEB V (program obnove škola u suradnji s

Razvojnomo bankom Vijeća Europe) uložila je sveukupno **15.314.000,00 kuna**. Projekt se provodio na sljedećim otocima: Vrgada, Ugljan (Kali), Dugi otok (Sali), Brač (Nerežišća), Mljet, Korčula (Vela Luka).

Uprava za sustav turističkih zajednica i selektivne oblike turizma

Tijekom 2007. godine po Programu poticanja, zaštite, obnove i uključivanja u turizam tradicijske i prirodne baštine u turistički nerazvijenim područjima dodijeljene su bespovratne potpore za 4 projekta u ukupnoj vrijednosti od **170.000,00 kuna**. Cilj programa je razvoj turističke ponude na područjima na kojima turizam nije dovoljno razvijen; zaštita, obnova i reafirmacija vrijednosti tradicijske i prirodne baštine uključivanjem u turističku ponudu; razvoj nerazvijenih ruralnih područja i područja od posebne državne skrbi koja imaju turističke potencijale u tradicijskoj i prirodnoj baštini.

Po Programu poticanja izrade izvornih suvenira za 2007. godinu dodijeljene su bespovratne potpore za 8 projekata u ukupnoj vrijednosti od **140.000,00 kuna**. Cilj programa je oživljavanje tradicijskih i umjetničkih obrta; poticanje dopunske aktivnosti (proizvodnja domaćeg proizvoda - *suvenira* i potvrde vrijednosti unikatne ručne proizvodnje); poticanje stvaralaštva; replika, redizajna i novog dizajna proizvoda; zaštitu baštine i njezino očuvanje korištenjem tradicijskih tehnika i materijala.

Po Programu poticanja razvoja tematskih turističkih putova za 2007. godinu dodijeljene su bespovratne potpore u ukupnoj vrijednosti od **370.000,00 kuna**. Cilj programa je postići bolju prepoznatljivost Hrvatske kao cjelovite i raznolike turističke zemlje; postići zanimanje i odluku turista/putnika za kraću stanku, kružno putovanje, kraći odmor ili kombinirani odmor/ljetovanje u kontinentalnim i jadranskim destinacijama; strane turiste/putnike, koji već borave u poznatim turističkim destinacijama ili na kružnim putovanjima pridobiti za tematske putove i za manje poznate turističke destinacije sa ciljem povećanja potrošnje; stvaranje tematski integriranih i organiziranih turističkih atrakcija kroz cijelu godinu povezivanjem prirodnih, kulturnih-povijesnih i drugih znamenitosti naše zemlje.

Uprava za turističku politiku i tržište

Tijekom 2007. godine u okviru Programa poticanja opće konkurentnosti hrvatskog turizma Ministarstvo je dodijelilo bespovratna sredstva udruzi za regionalni razvoj turizma „PROSPERITAS“ iz Splita. Sredstva su odobrena za projekt VIS-INFO – postavljanje Info punktova u lukama Split, Vis i Komiza. Za projekt je odobreno **100.000,00 kuna**.

Uprava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka (UPPPDL) u

okviru svojeg poslovanja zadužena je za brigu o unapređenju sustava pomorskog povezivanja otoka s kopnom i otoka međusobno kao jednog od najbitnijih elemenata otočnog održivog razvoja i temeljne pretpostavke za uspješno vođenje otočne razvojne politike. Kroz svoje poslovanje Uprava

skrbi i sve svoje aktivnosti usmjerava u poboljšanje postojećeg stanja prometnog sustava, njegove razvijenosti, prilagodljivosti i učinkovitosti. Jedna od aktivnosti je poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija. Za ovu aktivnost je u 2007. Uprava ovlastila novoformiranu *Agenciju za obalni linijski pomorski promet*, kao prvostupanjsko tijelo u nadležnosti Uprave, te tako posredno i decentralizirano obavlja ovaj segment poslovanja. Agencija je na ovu aktivnost utrošila 371 milijun kuna.

Uprava je poticala brodare u nacionalnoj plovidbi kroz subvencioniranje razlike u cijeni goriva temeljem Programa subvencioniranja razlike u cijeni pogonskog goriva brodarima u nacionalnoj plovidbi u 2007. godini. Pravo na predmetnu potporu male vrijednosti su ostvarili brodari koji su obavljali djelatnost kružnih putovanja, jednodnevnog i višednevnog izletničkog turizma te koji su prevozili teret u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru. Uprava je na ovoj aktivnosti za brodove čiji su vlasnici otočani i čije je sjedište tvrtki i obrta na otocima u 2007. godini isplatila ukupno 599.235,60 kuna.

Uprava je u 2007. godini poticala izgradnju i rekonstrukciju ribarskih luka od čega se na otoke odnosi ulaganje u Županijsku Lučku upravu Zadar (dogradnja ribarske luke Kukljica) s iznosom od 548.936,00 kuna i Lučku upravu Zadar (izgradnja operativne obale Vela Lamjana – Kali) s iznosom od 1.232.800,00 kuna. Dakle, ukupno je uloženo u luke na otocima u 2007. godini 1.781.736,00 kuna.

Za gradnju tunolovca je na otoku Murteru u 2007. godini isplaćeno kroz potporu i kamatnu stopu 1.467.000,00 kuna.

Sveukupna ulaganja Uprave pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka u otoke iznose **3.847.971,60 kuna**.

Uprava zračnog prometa uložila je sa svojih pozicija Državnog proračuna u projekt osiguranja sigurnosno-prometnog standarda Zračne luke Rijeka 2.305.609,38 kn (nabava uređaja za otkrivanje eksploziva u tragovima, zračnog startera i aerodromskog traktora te radovi na horizontalnoj signalizaciji USS-e) i Aerodroma Brač 230.551,76 kn (obnova horizontalne signalizacije i oznaka na USS-i te nabava hidraulične vatrogasne opreme). U projekt osiguranje i sigurnost športskih i ZL u Zračnom pristaništu Mali Lošinj uloženo je 1,227.839,44 kn (sanacija oštećenja na manevarskoj pisti i stajanci, zemljište za proširenje uzletno-sletne staze). U projekt interventni helidromi na hrvatskim otocima u Gradu Biogradu na moru uloženo je 50.000,00 kn (izrada projektne dokumentacije za izgradnju interventnih helidroma Crvena Luka i Kakma) te u Gradu Komiži 42.700,00 kn (izrada projektne dokumentacije za izgradnju interventnog helidroma na otoku Visu). Sveukupna ulaganja u otoke Uprave zračnog prometa u 2007. godini iznosila su **3.856.700,58 kuna**.

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

Od aktivnosti u 2007. godini vezanim za otoke u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva izrađena je Strategija korištenja ukapljenog naftnog plina (UNP) na otocima i Program korištenja ukapljenog naftnog plina na otocima (2008-2012), usvojeni na 247. sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 29. studenoga 2007.

Provedba Programa započinje 2008. godine, a nositelji Programa su Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Ukupni predviđeni troškovi za provedbu Programa u razdoblju od 2008. godine do 2012. godine iznose 34.400.000, 00 kn.

Za programe u obrtništvu korisnicima na hrvatskim otocima u 2007. godini dodijeljeno je ukupno 367.135,00 kuna za slijedeće projekte:

- „Dokvalifikacije i prekvalifikacije u obrtništvu“ 13.020, kn (Krk, Rab, Vir, Pašman, Pag)
- „Razvoj strukovnih škola za obrtnička zanimanja“ 90.000,00 kn (Korčula, Krk)
- „Umjetnički obrti“ 43.000,00 kn (Krk, Korčula, Brač, Prvić)
- „Tradicijski obrti“ 40.000,00 kn (Susak, Rab, Ugljan, Vis)
- „Cjeloživotno obrazovanje obrtnika“ 181.115,00 kn (Brač)

U okviru projekata poticaja poduzetnicima u 2007. godini po projektima bespovratnih potpora otočnim poduzetnicima ukupno je isplaćeno 5.484.915,00 kn.

U 2007. godini nije bilo ulaganja u otoke vezano za područje energetike i rudarstva.

Sveukupno je od strane Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva u otoke u 2007. uloženo **5.852.050,00 kuna**.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI je tijekom 2007. godine na području zdravstvene zaštite na otocima kroz kapitalna ulaganja sufinanciralo adaptacije, rekonstrukcije i izgradnje domova zdravlja i otočnih ambulanti, te izradu projektne dokumentacije i dobavu medicinske i nemedicinske opreme, te je tako uložilo **6.776.037,55 kuna** (Vis 3.333.224,13 kn, Jelsa (Hvar) 896.422,00 kn, Grohote (Šolta) 1.230.368,00 kn, Ugljan 860.487,00 kn, Silba, Neviđane 145.196,43 kn i Mali Lošinj 310.339,99 kn. U tijeku je izrada projektne dokumentacije za Dom zdravlja Korčula i izrada izvedbenog projekta za Dom zdravlja Novalja.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODNOG GOSPODARSTVA nema poseban program poticanja ulaganja ili ulaganja na otocima, ali su kroz model Investicijske potpore u otoke županija primorsko-goranske, splitsko-dalmatinske, dubrovačko-neretvanske,

zadarske i šibensko-kninske uložena sljedeća sredstva po sljedećim projektima: u podizanje višegodišnjih nasada 38.739,86 kuna; u izgradnju, adaptaciju i opremanje objekata za poljoprivredne proizvode i akvakulturu 706.344,00 kuna; u nabavu ribarskih plovila, novu opremu i mehanizaciju za poljoprivredu, ribarstvo i šumarstvo 4.144.870,73 kuna; u izgradnju, adaptaciju i opremanje objekata za čuvanje i preradu poljoprivrednih proizvoda i ribe 250.000,00 kn te za kombinirane namjene 421.721,36 kuna što ukupno iznosi 5.561.675,95 kuna.

Ministarstvo je također isplatilo poticaje za biljnu proizvodnju u iznosu od 5.912.523,22 kuna za površinu od 5.527 ha.

Što se tiče programa vodnoga gospodarstva, ovo je Ministarstvo bilo uključeno u sljedeće programe:

I Programi vodoopskrbe

U sklopu programa vodoopskrbe jadranskih otoka u 2007. uloženo je 1.000.000,00 kuna u projekt izgradnje magistralnog cjevovoda Petrčane-Nin-Vir a u cilju osiguranja i poboljšanja vodoopskrbe otoka Vira.

II Programi zaštite voda

U sklopu programa zaštite voda uloženo je 900.000,00 kuna za projekt izgradnje glavnog obalnog kolektora s dvije crpne stanice u okviru izgradnje kanalizacijskog sustava naselja Kukljica.

Budući da se ovdje radi o velikim sustavima u koje se ulažu znatna financijska sredstva nemoguće ih je isfinancirati iz jednogodišnjeg Državnog proračuna, izvora sredstava sa razdjela ministarstava: MRRŠVG i MMPI ili iz izvornih sredstava Hrvatskih voda. Stoga se magistralni objekti komunalne infrastrukture - sustavi vodoopskrbe te odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda izvide etapno, te će se izrada projektne dokumentacije kao i radovi na izgradnji nastaviti u 2008. godini, a kod velikih sustava i dugoročnije.

III. Programi melioracijske odvodnje i navodnjavanja

U 2007. godini u programe melioracijske odvodnje i melioracijskog navodnjavanja na jadranskim otocima izvršena su sljedeća ulaganja:

Otok Korčula – SN Lumbarda (50 ha) ukupno 238.000,00 kn za izradu idejnog projekta odvodnje i idejnog rješenja navodnjavanja Donjeg Blata (Lumbarda). Od toga Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva uložilo 119.000,00 kuna, a preostali iznos financirala je Dubrovačko-neretvanska županija.

Pored navedenog ovo je Ministarstvo na otocima i priobalju nastavilo provedbu projekta pod nazivom „Program uređenja postojećih zapuštenih šumskih i poljskih puteva na otocima i priobalju u 2006. godini“.

Svrha Programa je da se uređenjem postojeće zapuštene mreže šumskih i poljskih puteva na otocima i priobalju omogući pristup zapuštenim šumskim i poljoprivrednim površinama, koje su većim dijelom već obrasle šumskom vegetacijom, kako bi se posjednicima istih omogućilo provođenje agrotehničkih mjera na poljoprivrednom zemljištu odnosno šumsko-uzgojnih mjera na šumskim površinama, a sve u cilju lakšeg provođenja preventivnih mjera protupožarne zaštite, te revitaliziranja i obnove otočnog gospodarstva.

Za tu svrhu bila su u 2007. godini u Državnom proračunu Republike Hrvatske, na pozicijama Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, osigurana financijska sredstva u iznosu od 5,0 milijuna kuna.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva povodom provedbe Zakona o lovstvu i Zakona o otocima, na svim otocima propisuje trajnu obvezu uklanjanja divljih svinja i čaglja.

U lovnogospodarskim osnovama za državna i zajednička otočna lovišta sa područja Zadarske, Primorsko-goranske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske župaje koje su odobrene od Ministarstva propisano je uklanjanje alohtonih vrsta krupne divljači (medvjed, jelen lopatar, muflon, divlja svinja). Za državno lovište „KALIFRONT“ propisano je potpuno uklanjanje muflona do kraja lovne godine 2015/16. Ministarstvo prikuplja podatke o stanju fondova alohtone divljači na otocima i odstrjelju te divljači po propisima lovnogospodarskih osnova i rješenjima Ministarstva te nadzire provedbu osnova i rješenja putem inspekcijske službe.

Uz navedeno, dio ulaganja na otocima u 2007. godini odnosi se na ulaganje u Pašku siranu d.d. Pag i to za izgradnju i nabavu opreme za mljekaru, a što je financirano iz sredstava SAPARD programa. Ukupni iznos ulaganja je 24.664.948,92 kn, a iznos potpore iz SAPARD programa je 10.000.000,00 kn. Provedba projekta je započela u 2007., a očekivani datum završetka je 01.08.2008. godine.

Sveukupna ulaganja u otoke s pozicija Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva u 2007. iznose **18.493.199,17 kuna**.

MINISTARSTVO KULTURE je kroz 284 programa javnih potreba u kulturi i zaštiti prirode (investicijske potpore u kulturi, knjižnična djelatnost, kulturna dobra – nepokretna, kulturna dobra - pokretna, zaštita prirode, ostale kulturne djelatnosti) tijekom 2007. godine uložilo **24.736.016,00 kuna**, od čega je kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara (92 programa) uloženo 13.664.416,00 kuna, kroz Program zaštite na nepokretnim kulturnim dobrima (86 programa) uloženo je 2.856.306,00 kuna, te u ostale programe 8.215.294,00 kn.

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA uložilo je u **građevinske objekte** 167.946,46 kn i to za uređenje službenog stana na Visu 161.175,46 kn te za izradu tehničke dokumentacije za sanaciju krovišta i fasade na zgradi Policijske ispostave na Cresu 6.771,00 kn. U **opremu** je uloženo 3.410.607,00 kuna i to za nabavu 22 osobna vozila i 3 motocikla za opremanje policijskih postaja na otocima vozilima i motociklima (Brač 2 vozila i 1 motocikl, Hvar 3 vozila i 1 motocikl, Vis 1 vozilo, Cres 1 vozilo, Krk 4 vozila, mali Lošinj 1 vozilo Rab 3 vozila, Pag 1 vozilo i 1 motocikl, Korčula 4 vozila, Lastovo 1 vozilo, Novalja 1 vozilo). Ukupno su nabavljena 22 osobna vozila po cijeni cca 145.000 kn i 3 motocikla po cijeni cca 37.000 kn. Za potrebe policijskog broda na Korčuli nabavljeno je pomoćno plovilo u iznosu od 109.607,00 kn. U **telekomunikacije i radiokomunikacije** uloženo je 2.060.000,00 kn od čega je za TETRA bazne stanice na brijunima, Pagu, Hvaru (2 komada), Visu (2 komada), Korčuli i Mljetu utrošeno 1.980.000,00 kn, za telefonsku centralu u Malom Lošinj 30.000,00 kn i za Nokia multipleksor na Krku 50.000,00 kn.

Ovo Ministarstvo također je provelo nadmetanje za nabavu 3 plovila (1 tip A i 2 tip B) za potrebe pomorske policije u ukupnoj vrijednosti od 33.000.000,00 kn, kao i nadmetanje za nabavu 2 plovila (tip B) kroz projekt CARDS 2004. u ukupnoj vrijednosti od 16.000.000,00 kn. Isporuka se očekuje tijekom 2008. godine. Ova ulaganja ne terete Državni proračun RH.

Ukupna ulaganja ovog Ministarstva u 2007. godini iznose **5.638.553,46 kuna**.

MINISTARSTVO OBRANE je u 2007. godini uložilo na postaji obalnog motrenja „Hum“ na Visu 6.959.598,70 kn, na postaji obalnog motrenja „Pleševo brdo“ na Lastovu 2.221.675,68 kn, za opremanje heliodroma za noćno slijetanje na Visu, Lastovu i Mljetu uloženo je 616.196,80 kn te za adaptaciju ograde tornjeva na Lastovu i Mljetu 98.649,20. Ukupno je ovo Ministarstvo uložilo **9.896.120,38 kuna**. Od navedenih ulaganja ona koja se odnose na opremanje helidroma direktno su vezana za razvoj otoka budući da se helidromi koji su u nadležnosti Ministarstva nerijetko koriste i u civilne svrhe, naročito u hitnim slučajevima. Ostala ulaganja vezana su za objekte Ministarstva obrane ali su, iako nemaju isključivi i direktni utjecaj na razvoj otoka, ovdje navedena budući da se nalaze na otocima.

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA uložilo je u 2007. godini u uređenje zgrade Općinskog suda u Starom Gradu na otoku Hvaru, u kojoj je smješten zemljišno-knjižni odjel, sredstva u iznosu od **580.375,76 kuna**.

MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

Ukupna ulaganja na otocima u 2007. iznose **987.795,00 kuna** i odnose se u cijelosti na provedbu Programa međugeneracijske solidarnosti „Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama“.

Od ukupno utrošenih financijskih sredstava iznos od 465.000,00 kuna utrošen je za provedbu Programa međugeneracijske solidarnosti „Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama“ na području šibenskih otoka (Krapanj, Zlarin, Prvić, Kaprije i Žirje) i to temeljem Ugovora o suradnji između Ministarstva i Grada Šibenika. Financijska sredstva su bila namijenjena podmirivanju naknada za rad izvoditelja programa tj. za plaće članova stručnog tima i za materijalne rashode.

Preostali iznos od 522.795,00 kuna je utrošen za provedbu Programa međugeneracijske solidarnosti „Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama“ u Starom Gradu (otok Hvar) i okolnim naseljima i to temeljem Ugovora o suradnji između Ministarstva i Grada Stari Grad (otok Hvar). Financijska sredstva su bila namijenjena podmirivanju naknada za rad izvoditelja programa tj. za plaće članova stručnog tima, materijalne rashode i adaptaciju prostora za dnevni boravak.

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA u 2007. godini odobrilo je sredstva za izradu dokumenata prostornog uređenja u iznosu od **100.000,00 kuna** Općini Lastovo.

MINISTARSTVO FINACIJA je kao pomoć razvoju otoka iz sredstava proračunskih zaliha financiralo programe i projekte na sljedećim otocima: Lastovo 3.350.000,00 kuna; Hvar 200.000,00 kuna; Dugi otok 4.000.000,00 kuna, Krk 965.250,00 kuna, Ugljan 400.000,00 kuna i Pelješac 1.200.000,00 kuna.

Ukupna ulaganja Ministarstva financija u otoke u 2007. godini iznose **10.115.250,00 kuna**.

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST odobrio je jedinicama lokalne samouprave na otocima **13.026.640,23 kuna** za sanaciju službenih odlagališta, sanaciju divljih odlagališta, zaštitu i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija zaštite okoliša, provođenje energetske audita, poticanje čistije proizvodnje, poticanje održive gradnje, oporabu otpada i iskorištavanje vrijednih svojstava otpada, provedbu nacionalnih energetske programe, poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada, gospodarenje otpadom, poticanje održivog razvoja ruralnog prostora te ostale projekte i programe zaštite okoliša.

AGENCIJA ZA OBALNI LINIJSKI POMORSKI PROMET je sukladno programu Prometnog povezivanje otoka s kopnom i otoka međusobno za potpore brodarima za održavanje redovitog pomorskog prometa na državnim brodskim i brzobrodskim linijama utrošila **371.317.084,93 kuna**.

FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ je u 2007. godini na otocima sudjelovao u financiranju izgradnje vodoopskrbnih i kanalizacijskih sustava, kanalizacijske i cestovne infrastrukture, te elektrifikacije u ukupnom iznosu bespovratnih sredstava od **12.101.236,00 kuna** dodjeljenih općinama i gradovima Blato, Smokvica, Dobrinj, Nerežišća, Šolta, Vis, Kukljica, Pašman, Povljana, Sali.

DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA je sukladno Državnom programu uređenja posjedovne i vlasničkopravne evidencije na otocima kroz provedbu katastarskih izmjera tijekom 2007. godine uz provedbu III. faze Državnog programa sudjelovala u iznosu od **18.057.049,20 kuna**. Katastarske izmjere su u tijeku na otocima Krk, Hvar, Pašman i Brač.

4.1.3. Javni sektor

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA (HEP) je u 2007. u elektroenergetske objekte (izgradnja, rekonstrukcija, održavanje, izrada dokumentacije i pripremni radovi) na otocima Lopud, Šipan, Koločep, Korčula, Lastovo, Pag, Krk, Rab, Cres, Lošinj, Šolta, Brač, Hvar, Vis, Prvić, Zlarin, Murter, Ugljan, Pašman i Dugi Otok uložila **62.831.754,00 kuna**.

HRVATSKE ŠUME su u 2007. u okviru vlastite redovne djelatnosti uložile u projekte izrade i održavanja protupožarnih prometnica, protupožarne zaštite, suzbijanja biljnih bolesti, uređivanja šuma i uzgojne radove na otocima Korčula, Brač, Hvar, Pag, Krk, Rab, Cres i Lošinj ukupno **20.225.678,28 kuna**.

HRVATSKE CESTE su u 2007. uložile u cestovnu infrastrukturu na otocima (državne, županijske i lokalne ceste, most, trajektni prijelaz), te redovno i izvanredno održavanje ukupno **178.273.113,00 kuna**.

HRVATSKA POŠTA je u sklopu aktivnosti u 2007. godini uložila ukupno **765.783,00 kuna** u uređenje i opremanje poštanskih ureda na otocima Mali i Veli Lošinj te Okrug Gornji, u razdvajanje električnih napajanja na Murteru, te ugradnju klima-uređaja na otocima Krk, Lošinj, Susak, Unije, Brač, Murter, Žirje, Molat, Ugljan, Premuda i Rava.

HRVATSKE VODE u suradnji s Ministarstvom mora, turizma, prometa i razvitka, jedinicama lokalne i regionalne samouprave i komunalnim otočnim poduzećima realizirale su veliki broj projekata kojima je uvedena

ili poboljšana vodoopskrba otoka, izgrađeni sustavi odvodnje oborinskih i otpadnih voda, te su poduzete mjere zaštite voda i mora od onečišćenja i zagađenja. Ulaganja u navedeno tijekom 2007. godine od strane Hrvatskih voda ukupno su iznosila **49.428.815,32 kuna**.

HRVATSKI TELEKOM je tijekom 2007. godine uložio u razvoj telekomunikacijskog sustava na otocima ukupno **4.406.533,00 kuna**. Iznos je utrošen u sljedeće projekte: izgradnja, rekonstrukcija, sanacija i proširenje telekomunikacijske strukture, uvođenje fiksne telefonije, ugrađivanje i montiranje opreme, postavljanje svjetlovoda i izgradnja zgrada.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE bio je uključen u mjere aktivne politike zapošljavanja. Poticajne mjere za sufinanciranje zapošljavanja i obrazovanja pojedinih kategorija koristili su otočni poslodavci kojima je za rečenu namjenu u 2007. godini ukupno isplaćeno **1.404.078,32 kuna**.

4.2. Ulaganja u otoke putem kreditiranja

MINISTARSTVO MORA, TURIZMA, PROMETA I RAZVITKA

Uprava za razvoj turizma

Po Programu Vlade RH „Poticaj za uspjeh“ kojim se subvencioniraju kamate za kreditiranje malog obiteljskog poduzetništva u turizmu za razvoj turističke djelatnosti projektima poduzetnika na otocima u 2007. godini odobreno je 13 kredita u ukupnom iznosu od 50.135.735,00 kuna. Za subvenciju kamate u tim kreditima u 2007. godini Ministarstvo je isplatilo **241.734,13 kuna**. Radi se o kreditnim linijama poslovnih banaka koje su potpisnice Programa po kojem Ministarstvo subvencionira kamatu sukladno projektu i uvjetima Programa. U prilogu dostavljamo tablični prikaz o ulaganjima na otocima za 2007. godinu.

FOND ZA REGIONALNI RAZVOJ je u 2007. godini dodjelio kreditna sredstva u iznosu od **1.000.000,00 kuna** za sustav odvodnje općini Poveljana.

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ

U 2007. godini odobrena su ukupno 83 kreditna zahtjeva za projekte kreditiranja razvitka gospodarskih djelatnosti, kreditiranja financijskog restrukturiranja gospodarskih subjekata, pripreme turističke sezone, potpore turističkom sektoru, poticanja razvitka malog i srednjeg privatnog poduzetništva i poduzetnika početnika, kreditiranje komunalne infrastrukture, kreditiranje razvitka otoka, kreditiranje pripreme i naplate izvoznih poslova, podizanja dugogodišnjih nasada, poticanja malog gospodarstva na područjima posebne državne skrbi te za obnovu i modernizaciju ribolovne flote. Za sve navedeno ukupno je utrošeno **721.570.992,00 kuna**.

Iz svega navedenog ukupna ulaganja Republike Hrvatske u otoke u 2007. godini po temama iznose:

Vodoopskrba	50.903.380,53
Odvodnja	49.528.680,21
Ceste, putovi, mostovi	211.942.767,80
Luke, zračne luke, helidromi	68.525.285,18
Zdravstvo	13.020.349,17
Školstvo, obrazovanje, informatizacija	35.258.208,72
Socijalna skrb, domovi umirovljenika, briga o starijim osobama	12.520.212,50
Kultura, crkva i sakralna baština	33.271.725,93
Gospodarstvo (poslodavci, zapošljavanje, dohodak)	70.426.747,42
Poljoprivreda, ribarstvo	12.992.108,88
Krediti	722.812.725,88
Turizam	710.000,00
Zaštita okoliša, zbrinjavanje otpada, nacionalni parkovi	33.466.972,23
Objekti i oprema društvene/javne/posebne namjene	26.678.350,02
Subvencije (voda; cestovni, zračni i pomorski promet; ribolovna flota)	419.876.729,79
Potpore (mjesni odbori, JLS)	657.372,43
Obrana (objekti MORH-a)	9.896.120,38
Katastar, zemljišne knjige	18.944.027,92
Elektrifikacija	69.280.787,12
Šumarstvo	20.225.678,28
Telekomunikacije i poštanska služba	5.172.316,02
Tehnička i projektna dokumentacija i studije	3.030.414,00

UKUPNO: 1.889.357.751,89

5. UČINCI ULAGANJA DRŽAVE U RAZVOJ OTOKA KROZ GODINE PROVEDBE ZAKONA O OTOCIMA (99-2004, 2004-2005, 2006, 2007)

Uspoređujući podatke Izvješća o provedbi Zakona o otocima kroz razdoblja za koja su podnijeta Vladi RH, kroz brojne pokazatelje vidljiv je očiti pozitivan učinak skrbi Države o otocima.

Bitno su poboljšani uvjeti života otočnog stanovništva uvođenjem i provođenjem brojnih mjera.

U cilju poboljšanja životnih uvjeta ulažu se brojna i svake godine sve veća sredstva u izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju luka te otočne cestovne infrastrukture, izgradnju sustava vodoopskrbe i odvodnje, u obnovu ili izgradnju brojnih otočnih škola, vrtića, domova za starije, ...

Jedan od osnovnih i bitnih činioca poboljšanja kvalitete života na otocima je svakako uklanjanje razloga njihovoj dosadašnjoj dugogodišnjoj izolaciji kroz poboljšice u prometnoj povezanosti sanacijom i rekonstrukcijom postojećih i izgradnjom novih luka. Tako je u razdoblju od 2004. godine do danas sanirano, rekonstruirano i izgrađeno ukupno 40 pristaništa i 16 luka koje nisu u funkciji pomorskog prometa, što sveukupno iznosi 56 luka za koje je utrošeno sveukupno 204.078.414,31 kuna.

U cilju kvalitetnije povezanosti otoka s kopnom i otoka međusobno poboljšan je i moderniziran pomorski promet. Poboljšice se odnose i na brzobrodске i na trajektne dnevne linije te na uvođenje noćnih linija (poslije 23 sata i prije 5 sati ujutro). Ovime je povećana učestalost na najfrekventnijim linijama te omogućena poboljšana i kvalitetnija opskrba otoka.

Uvođenjem noćnih linija za otoke Cres, Lošinj, Pag, Ugljan, Brač, Hvar, Korčulu te povećanjem frekventnosti brzobrodskih i trajektnih linija unaprijeđen je pomorski prijevoz i ukupna pomorska povezanost najvećih hrvatskih otoka s kopnom.

Na činjenicu da je učinak državne skrbi o otocima zaista velik ukazuju i podaci o broju ostalih projekata koji su u provedbi kroz razdoblje od 2004. do 2007. :

Vodoopskrbni sustavi	37
Sustavi odvodnje	38
Objekti za obrazovanje (OŠ, PŠ ŠD)	31
Dječji vrtići	5
Zdravstveni objekti	34
Objekti za socijalnu skrb	10

Uz svakako životno važne projekte prometne i komunalne infrastrukture, ulaganja u gospodarstvo i ostale resore važne za održivi razvoj otoka, bitno je naglasiti i važnost ulaganja u projekte društvene infrastrukture (obrazovanje, zdravstvo, socijalna skrb, vrtići,...) od kojih treba posebno istaknuti projekt unaprijeđenja obrazovnog procesa za otoke s ciljem ustrojavanja nastave s posebnom organizacijom rada za posebne oblike „nastave na daljinu“. Bit projekta je stvaranje preduvjeta za što kvalitetnije i cjelovito osnovno obrazovanje otočnih učenika, čime će se omogućiti zadržavanje domicilnog stanovništva na otocima, budući da je školovanje djece, za koju obično nema odgovarajućih škola na otocima, osnovni razlog iseljavanja cijelih obitelji s otoka. Sukladno navedenom Vlada Republike Hrvatske provodi projekt „e-otoci“ kojim će se otočne škole povezati s matičnim školama na kopnu (npr. škole lošinjskih, zadarskih, šibenskih i dubrovačkih otoka). Projekt se provodi u suradnji Ministarstva mora, prometa i infrastrukture koje osigurava sredstva za izgradnju potrebne infrastrukture i obnovu škola, i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa koje zajedno s Carnetom osigurava sredstva za opremu i medije potrebne za učenje „na daljinu“, a Vladin ured za e-Hrvatsku je zadužen stvoriti bolje preduvjete za učinkovito funkcioniranje sustava izgradnjom telekomunikacijske infrastrukture na malim, udaljenim otocima.

Optimizam u pogledu razvoja hrvatskih otoka može se argumentirati i podacima iz „Izvješća o ostvarenim neto dohocima stanovništva po općinama/gradovima za 2006. godinu“ Ministarstva financija, Porezne uprave iz kojeg je vidljiv porast ostvarenih neto dohodaka stanovništva na otocima u 2006. godini u odnosu na 2005. godinu i to za 175 milijuna kuna. *(Za 2007. godinu u trenutku podnošenja ovog Izvješća Ministarstvo financija - Porezna uprava nije raspolagala s obrađenim podacima.)*

Prema navedenom „Izvješću o ostvarenim neto dohocima stanovništva po općinama/gradovima za 2006. godinu“ proizlazi sljedeće *(Prilog 3)* :

- odnos ukupnog broja stanovnika RH koji primaju prihode u odnosu na ukupan broj stanovnika RH je 68% (2.976.294/4.381.352)
- odnos ukupnog broja stanovnika koji primaju prihode na otocima u odnosu na ukupan broj stanovnika na otocima je 80% (99.370/124.870)
- odnos ukupnog broja stanovnika koji primaju prihode i umirovljenika u RH je 1,89/1
- odnos ukupnog broja stanovnika na otocima koji primaju prihode i umirovljenika na otocima je 2,11/1
- odnos zaposlenih i umirovljenika u RH je 1,44/1
- odnos zaposlenih i umirovljenika na otocima je 1,29/1

- otok s najviše neto prihoda svih kategorija je otok Krk s 482.836.554,73 kuna,
- grad s najvišim neto prihodom svih kategorija je grad Mali Lošinj s 191.558.523,37 kuna;
- najviše zaposlenih ima otok Krk 7.143
- jedinica lokalne samouprave na otocima s najviše zaposlenih je grad Mali Lošinj s 3.210
- najviše zaposlenih u obrtima ima grad Rab 734
- otok s najviše umirovljenika je otok Krk 4.657
- jedinica lokalne samouprave na otocima s najviše umirovljenika je grad Rab 1.928
- najbolji odnos zaposlenih i umirovljenika je u općini Omišalj na otoku Krku 2,8/1
- najlošiji odnos zaposlenih i umirovljenika je u općini Sućuraj na otoku Hvaru 0,48/1

Konačno, osim konkretnih podataka koji slikovito/brojčano predstavljaju velike napore Republike Hrvatske u razvoju otoka učinjen je i jedan veliki statistički posao. Naime, pri izradi Državnog programa zaštite i korištenja malih, povremeno nastanjenih i nenastanjenih otoka i okolnog mora napravljena je revizija broja otoka te je popisana njihova geografska veličina i točno nazivlje. Tako sada hrvatski otoci broje 1.244 otoka, otočića i hridi od čega je 78 otoka većih od 1 km², 525 otočića veličine manjih od 1 km² i većih od 1 ha i 641 hrid veličinom manjom od 1 ha. Popisom i cjelovitim opisom glavnih karakteristika i parametara svakog pojedinog otoka i otočića (površina, opseg, visina, položaj i prostor, prirodno i kulturno nasljeđe, uporabni potencijal, prostorno-planska određenost, stanje i struktura vlasništva) uz kartografske, fotografske i orto-foto prikaze, izrađen je zapravo atlas hrvatskih otoka, dokument koji na jednom mjestu sadrži najobuhvatnije podatke o otocima do sada prikupljene.

Ulaganja po pojedinim usporednim razdobljima za koja su podnesena Izvešća o provedbi Zakona o otocima:

1999.-2001. (3 godine) 1.694.562.634,00 kuna

(Izvešće o učincima provedbe Zakona o otocima u razdoblju provedbe od 1999. do kraja 2001. godine prihvaćeno na sjednici Hrvatskog sabora u veljači-ožujak 2002. godini)

2004.-2005. (2 godine) 2.907.293.238,68 kuna

(Izvešće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2004. i 2005. godini prihvaćeno na 24. sjednici Hrvatskog sabora, 09. veljače 2007. godine)

2006. (1 godina) 1.267.333.707,18 kuna

(Izvešće o učincima provedbe Zakona o otocima u 2006. godini prihvaćeno na 27. sjednici Hrvatskog sabora, 05. listopada 2007. godine)

2007. (1 godina) 1.889.357.751,89 kuna

6. ZAKLJUČAK

U Izvješću su opisno i kvantitativno prikazane pojedine mjere, aktivnosti i projekti, čije provođenje i realizacija ima za cilj nastavak jasno definirane politike dugoročnog stvaranja boljih i kvalitetnijih uvjeta života na otocima, porasta standarda, te samim tim poticanja ostanka odnosno povratka otočnog stanovništva što znači zaustavljanje depopulacije i demografsku obnovu hrvatskih otoka.

Neosporno je da je provedbena politika Vlade Republike Hrvatske u segmentu razvitka otoka osmišljena u cilju zaštite postojećih vrednota, očuvanja svih resursa te gospodarskog, društvenog i demografskog napretka i razvitka, pa je i ovo Izvješće sa svojim konkretnim podacima o provedenim aktivnostima i uloženim sredstvima, vidljiv, očit dokaz pozitivnih pomaka i dosad postignutih dosega u provođenju i ostvarivanju zamišljenog cilja.